

Naziv kolegija: Komparativna književnost: Tipologija hrvatske lirike

Nositelj kolegija: dr. sc. Lovro Škopljanać

ECTS-bodovi: 6

Trajanje: zimski semestar

Status: izborni kolegij za drugu i treću godinu studija

Oblik nastave: predavanja i rad u seminaru

Način polaganja ispita: usmeni

Cilj kolegija: Prikazati lirske pjesme kanonskih europskih autora kako bi se tipološki ustanovili i usporedili konstitutivni elementi u hrvatskoj lirici.

Sadržaj kolegija: Uvodni dio kolegija bit će posvećen povijesnom i genološkom pregledu lirike na narodnim jezicima iz hrvatske perspektive od srednjega vijeka do prve trećine 20. stoljeća (predavanja 1-3). Drugi dio kolegija temeljit će se na razmatranju specifičnosti stiha i jezika lirike (predavanja 4-7). U trećem dijelu kolegija i dalje će biti riječi o formalnim aspektima (strukтури) lirske pjesme, no pozornost će se posvetiti i sadržajnim aspektima osnovnih relacija u pjesmi (predavanja 8-11). Četvrti dio kolegija promotrit će sadržajne aspekte na razini lirskih tema i motiva, čime će se ujedno omogućiti sumiranje i analitička primjena ranije iznesenih tipoloških elemenata lirike (predavanja 12-15).

Raspored rada po tjednima:

- 1 – Konstituiranje kolegija, upoznavanje s načinom rada i literaturom
- 2 – Lirski žanrovi i oblici I
- 3 – Lirski žanrovi i oblici II
- 4 – Stih lirike I (vezani)
- 5 – Stih lirike II (slobodni)
- 6 – Jezik lirike I (figurativni)
- 7 – Jezik lirike II (manifestni)
- 8 – Organizacija u lirskoj pjesmi I (strukturalna)
- 9 – Organizacija u lirskoj pjesmi II (vizualna, kontekstualna)
- 10 – Pozicija u lirskoj pjesmi I (vrijeme, mjesto)
- 11 – Pozicija u lirskoj pjesmi II (lirsko "ja" i "drugi")
- 12 – Lirske teme i motivi I
- 13 – Lirske teme i motivi II
- 14 – Granice lirike
- 15 – Evaluacija

LITERATURA

a) primarna

I) hrvatska lirika od srednjeg vijeka do ranog romantizma

- 1) Ivan Bunić Vučić: *Plandovanja; Pjesni razlike; Mandalijena pokornica*; prir. F. Švelec, Zagreb: Zora: Matica hrvatska, 1975
- 2) Marin Držić: *Pjesni Marina Držića u Izabrana djela*; prir. S. P. Novak, Zagreb: Matica hrvatska, 2011
- 3) Ignjat Đurđević: *Ljuvene pjesni i Saltijer slovinski u Pjesni razlike*; prir. V. Bogišić, Zagreb: Konzor, 1997
- 4) Fran Krsto Frankopan: *Gartlic za čas kratiti u Djela*; prir. J. Vončina, Zagreb: Matica hrvatska, 1995
- 5) *Hrvatsko srednjovjekovno pjesništvo: pjesme, plačevi i prikazanja na starohrvatskom jeziku*; prir. A. Kapetanović, D. Malić i K. Štrkalj Despot, Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, 2010
- 6) Hanibal Luci: *Pjesnička djela (izbor)*; prir. N. Kolumbić, Zagreb: Erasmus naklada, 1997
- 7) Nikola Nalješković: *Pjesni ljuvene, Poslanice, Nadgrobnice, Pjesni od maskerate, Pjesni bogoljubne u Književna djela*; prir. A. Kapetanović, Matica hrvatska, Zagreb, 2005
- 8) *Ranjinin zbornik: izbor*, prir. S. Jukić; Vinkovci: Riječ, 1998
- 9) Mavro Vetranović: *Pjesme Mavra Vetranovića Čavčića*; ur. V. Jagić i A. Kaznačić, Zagreb: JAZU, 1871
- 10) Dominko Zlatarić: *Pjesni razlike u Djela Dominka Zlatarića*; prir. P. Budmani, Zagreb: JAZU, 1899

II) hrvatska lirika 19. i početka 20. stoljeća

- 1) Janko Polić Kamov: *Psovka i Ištupana hartija u Pjesme; Novele i lakrdije*; ur. D. Tadijanović, Rijeka: Izdavački centar Rijeka, 2000
- 2) Silvije Strahimir Kranjčević: *Izabrane pjesme (1898) u Heronejski lav*; prir. D. Miščin, Zagreb: Školska knjiga, 2008
- 3) Antun Gustav Matoš: *Knjiga pjesama u Pjesme*; ur. D. Tadijanović, Zagreb: JAZU, 1973

- 4) Vladimir Nazor: *Izabrane pjesme*; prir. Zoran Kravar, Zagreb: Matica hrvatska, 1999
- 5) August Šenoa: *Izabrane pjesme*; prir. V. Brešić, Zagreb: Matica hrvatska, 1998
- 6) Antun Branko Šimić: *Preobraženja u Sabrana djela I*; prir. N. Mihanović, Zagreb: Dom i svijet, 1998
- 7) Tin Ujević: *Ojadjeno zvono u Izabrana djela Tina Ujevića, sv. 2*; prir. N. Mihanović, Zagreb: August Cesarec, 1986
- 8) Vladimir Vidrić: *Pjesme*; prir. J. Užarević, Vinkovci: Riječ, 1998
- 9) Ivo Vojnović: *Lapadski soneti u Izabrana djela, sv. I*; prir. L. Paljetak, Zagreb: Matica hrvatska, 2003
- 10) Stanko Vraz: *Đulabije u Pjesnička djela*; prir. S. Ježić, Zagreb: JAZU, 1953

III) europska lirika od srednjeg vijeka do ranog romantizma (uključno)

- 1) William Blake: *Pjesme, viđenja, proročanstva*; prev. L. Paljetak, Zagreb: Konzor, 2001
- 2) Guido Cavalcanti: *Rime*; prev. M. Maras, Zagreb: ArTresor, 1998
- 3) Ugo Foscolo: *Ode; Soneti; Grobovi*; prev. F. Čale, Zagreb: Grafički zavod Hrvatske, 1991
- 4) Johann Wolfgang von Goethe: *Ausgewählte Gedichte = Izabrane pjesme*; prir. Z. Kravar i V. Žmegač, Zagreb: Matica hrvatska, 1999
- 5) Luis de Góngora: *Zvezdani sat*; prev. N. Miličević, Zagreb: Konzor, 2004
- 6) Friedrich Hölderlin: *Izabrane pjesme = Ausgewählte Gedichte*; prir. Z. Mrkonjić, Zagreb: Matica hrvatska, 1998
- 7) Francesco Petrarca: *Kanconijer*; prir. F. Čale, Zagreb: Nakladni zavod Matice hrvatske, 1974
- 8) Pierre de Ronsard: (*Izbor*) u *Antologija francuskoga pjesništva*; prir. Z. Mrkonjić i M. Tomasović, Zagreb: ArTresor, 1998
- 9) William Shakespeare: *Soneti u Romance i poezija*; prev. M. Maras, Zagreb: Matica hrvatska, 2007
- 10) François Villon: *Pjesni razlike u Djela*; prev. V. Rabadan, Zagreb: Naklada Jurčić, 2003

IV) europska lirika 19. i početka 20. stoljeća

- 1) Ana Ahmatova: *Večer, Brojanice, Bijelo jato, Trputac, Anno Domini u Tri jeseni: pjesme i sjećanja*; prev. F. Cacan, Zagreb: Fidas, 2002
- 2) Charles Baudelaire: *Cvjetovi zla*; prev. D. Robić, T. Ujević, Zagreb: Konzor, 1994
- 3) Heinrich Heine: *Pjesme*; Zagreb: Naklada Jurčić, 2001
- 4) Giacomo Leopardi: *Lirske pjesme*; prev. F. Čale, Zagreb: Durieux, 1993
- 5) Federico García Lorca: *Ciganski romancero*; prev. N. Miličević, Zagreb: SC Sveučilišta u Zagrebu, 1970
- 6) Vladimir Vladimirovič Majakovski: *Pjesme u Trinaesti apostol*; prev. J. Sever, Zagreb: Mladost, 1982
- 7) Edgar Allan Poe: *Izabrane pjesme = Selected poems*; prir. S. Bašić, Zagreb: Matica hrvatska, 1998
- 8) Rainer Maria Rilke: *Devinske elegije = Duineser Elegien*; prev. Z. Mrkonjić, Zagreb: Matica hrvatska, 1998
- 9) Arthur Rimbaud: *Pjesme u Poezija*; prev. Z. Mrkonjić, Zagreb: Konzor, 1997
- 10) Walt Whitman: *Vlati trave*; prev. T. Ujević, Lj. Lovrinčević, Zagreb: Konzor, 1995

b) sekundarna (prema rednom broju predavanja)

- 2 – Hanibal Lucić: *Anibal Lucij Jeronimu Martinčiću pozdravljen'je u Stari pisci hrvatski 6*; ur. S. Ljubić, F. Rački i S. Zepić, Zagreb: JAZU, 1874 (str. 185-186)
- 3 – Antun Gustav Matoš: *Pjesme V. Vidrića u Odabrani eseji i putopisi; eLektire* (str. 24-29)
- 4 – Svetozar Petrović: *Stih u Uvod u književnost: teorija, metodologija*; ur. Z. Škreb i A. Stamać, Zagreb: Globus, 1986 (str. 283-327)
- 5 – Slaven Jurić: *Počeci slobodnog stiha: eksplicitna poetika - teorija - hrvatski formativni period*; Zadar / Zagreb: Thema / FF press, 2006 (str. 7-24)
- 6 – Krešimir Bagić: *Rječnik stilskih figura*; Zagreb: Školska knjiga, 2012 (izbor figura po dogovoru)
- 7 – Jonathan Culler: *Književna teorija: vrlo kratak uvod*; Zagreb: AGM, 2001 (str. 67-96)
- 8 – Zoran Kravar: *Lirska pjesma u Uvod u književnost: teorija, metodologija*; ur. Z. Škreb i A. Stamać, Zagreb: Globus, 1986 (str. 379-410)
- 9 – Josip Užarević: *Kompozicija lirske pjesme: (O. Mandeljštam i B. Pasternak)*; Zagreb: Zavod za znanost o književnosti Filozofskog fakulteta, 1991 (str. 37-58)
- 10 – Pavao Pavličić: *Vrijeme u pjesmi*; Zagreb: Matica hrvatska, 2011 (str. 5-38)
- 11 – Tomislav Bogdan: *Ljubavi razlike: tekstualni subjekt u hrvatskoj ljubavnoj lirici 15. i 16. stoljeća*; Zagreb: Disput, 2012 (str. 17-38)
- 12 – Ivan Slamnig: *Sedam pristupa pjesmi*; Rijeka: Izdavački centar Rijeka, 1986. (str. 32-62)
- 13 – Hugo Friedrich: *Struktura moderne lirike*; Zagreb: Stvarnost, 1989 (str. 17-24, 174-185)
- 14 – Branko Vuletić: *Prostor pjesme*; Zagreb: FF press, 2005 (str. 11-54)